

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponentky práce

Jméno autora: Milan Matoušek

Název práce: Komunikace mezi žákem a učitelem v období distanční výuky

Vedoucí práce: Mgr. Markéta Levínská, Ph.D.

Práce je zaměřena: teoreticky i empiricky

Cíl práce: naplněn

Přínos a originalita práce: originalita nízká, přínos zejména pro autora

Rozsah práce: dostatečný

Použité zdroje: téměř výhradně české, tištěné i elektronické

Počet uváděných zdrojů: dostatečný

Předkládaná bakalářská práce je věnována vysoce aktuální problematice, která je palčivá ve výuce prezenční, natož pak distanční. V teoretické části je pojednáno o distanční výuce a jejích typech. Následně je pozornost zaměřena na některé metody výuky, které se dostaly do centra pozornosti v rámci kvalitativního šetření. To probíhalo pomocí polostrukturovaných rozhovorů se 6 žáky, a jeho cílem bylo zjistit oblibu použití těchto metod.

Formální stránka BP: Formálně se v práci vyskytuje řada nedostatků, které vyplývají z neuspokojivého obeznámení s příslušným Rozhodnutím děkana. Příkladem je formátování textu v anotacích, uvádění klíčových slov či pojmenování některých součástí (např. „Obrázky“ či „Odkazy a citace“). Strukturace textu je na první pohled v pořádku, při hlubším zájmu se však objeví několik nejasností. Např. proč je číslován Závěr, když Úvod (správně) není; proč je Závěr doplněn o „šetření“; proč jsou v teoretické části 3 kapitoly se stejným názvem aj. Úprava textu vykazuje nejednotnost, např. některé odstavce jsou uvedeny odskočením prvního řádku, jiné nikoli. Na použité zdroje autor odkazuje harvardským stylem, rozlišení informací převzatých a autorských je patrné.

Jazyková stránka BP: Autor se vyjadřuje srozumitelně, adekvátně používá odborné terminologie. Text bohužel není prost gramatických chyb.

Obsahová stránka BP: Kromě jevů, týkajících se strukturace textu, jak bylo zmíněno již výše, se občas objevují vyjádření, která jsou nadmíru obecná. Např. na str. 11 je jako cíl teoretické části uvedeno „popsat problémy spojené s tímto obdobím...“ Čtenář se nakonec dovědí, přesto by bylo vhodné se vyjadřovat co nejpřesněji a rovnou uvést, že je myšleno období, v němž probíhala nucená distanční výuka. Možnosti interpretace tohoto vyjádření jsou totiž četné. Totéž se týká některých nadpisů kapitol (např. „Definice a vymezení pojmů“, „Důvod použití vybraných metod“ aj.) Jak je uvedeno v úvodu teoretické části, autor chce definovat a popsat pojmy jako je distanční výuka, metoda výuky apod. Některé jevy by bylo vhodné více rozvést, jedná se totiž vzhledem empirické části o zásadní problematiku: např. výhody a nevýhody

distanční výuky jsou velmi stručně a neúplně uvedené, taktéž výhody a nevýhody popisovaných metod výuky. Celkově by bylo vhodné vycházet také z aktuálnějších zdrojů, neboť zákaz docházení žáků do školy, spojený s onemocněním covid-19, vedl k novému, navíc plošnému užití distanční formy výuky, do té doby naprosto nevídanému, a způsobujícímu jistou redefinici tohoto jevu, ale hlavně nespočet aktuálních, žel autorem nereflektovaných publikací.

V praktické části je stanoven cíl, následovaný kvalifikovaným předpokladem. Není však jasné, z jakého důvodu by měl být předpoklad kvalifikovaný (pouhý osobní předpoklad či preference nestačí). Zásadní je dlouhá absence informace, jaký stupeň školy či věková kategorie byly předmětem výzkumného zájmu autora. Až na str. 28 se čtenář poprvé dozví, že pozornost bude zaměřena na střední školu, resp. adolescenty. Do té doby, myšleno od začátku textu, je udržován v napětí blíže nespécifikovanými označeními „žáci“, „studenti“, „škola“. Výzkumný soubor je popsán pouze z hlediska jeho velikosti, pohlaví a navštěvované školy. Pro lepší porozumění výpovědím respondentů by bylo vhodné popsat kontext výuky na těchto konkrétních školách důkladněji, než jen tak, že na nich „nedocházelo k žádným velkým změnám oproti způsobu výuky na jiných školách.“ (str. 29). Dnes již víme, že ve sledovaném období byly z hlediska realizace distanční výuky mezi jednotlivými školami nikoli zanedbatelné rozdíly. V rámci prezentování výsledků rozhovorů zcela absentují přímé citace, které by doložily autora tvrzení (práce neobsahuje ani kompletní, či jen částečné přepisy rozhovorů). Čtenář je tak odkázán autorovi věřit, že se nejedná o jeho interpretace, postoje, přání a možná i předpojatosti. Autor se např. pozastavuje nad odlišností odpovědí respondentky jménem Andrea (na str. 30 mimochodem přejmenované na Ágnes), aniž by vzal v úvahu, že opravdu existují typy osobností, které preferují výuku méně interaktivní, individuální práci s textem, mají lépe rozvinutou auditivní paměť a představivost (tzn. potřebují látku spíše slyšet než vidět v podobě prezentace) apod., pročej její odpovědi nezapadají do autorových prekonceptů a zdůrazňuje je téměř jako raritu. Opomíjeny jsou i další souvislosti, jako např. využití metod výuky vzhledem k probírané látce, k vyučovanému předmětu, fázi výuky, aj.

Závěrečné ohlédnutí za celým textem mě nutí k zamyšlení, zda bylo v názvu práce deklarovanému tématu učiněno zadost. Jinými slovy, zda neměl být zvolen jiný obsah (nyní zaměřený na oblibu výukových metod), nebo při stávajícím obsahu jiný název bakalářské práce.

Otázky a náměty k obhajobě:

1. Student se u obhajoby vyjádří k výše uvedenému, závěrečnému odstavci, příp. navrhne, jak by se BP vyvíjela, pakliže by byla opravdu zaměřena na komunikaci.
2. Student se seznámí s analýzami a publikovanými studii, které se zabývají distanční výukou v době koronavirové krize, a uvede, jaké – ve vztahu ke zkoumané problematice – relevantní informace v nich zjistil.

Výsledné hodnocení:

Datum: 30. května 2022

.....

Podpis oponentky práce